

**DEN NORSKE
LEGEFORENING**

Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep
0032 Oslo

FORSVARSDEPARTEMENTET	
SAKNR. 09/ 02223-50	
25 NOV 2009	
ARKBET: 600	
KASSERES 5 ÅR	
KASSERES 30 ÅR	
BEVARES	

Deres ref.:

Vår ref.: 09/4837

Dato: 23.11.2009

Høringssak: Forskriftsregulering av erstatningsansvar for personell som tjenestegjør eller har tjenestegjort i internasjonale operasjoner

Det vises til departementets høringsbrev av 9. oktober d.å. med tilhørende høringsnotat.

Høringsnotatet har vært sendt til relevante organisasjonsledd i Legeforeningen. Høringsnotatet, og innspill fra de relevante organisasjonsledd, er også behandlet av Legeforeningens sentralstyre.

Legeforeningen støtter forslaget om å forskriftsfeste forswarets oppfølgings- og erstatningsplikt for personell som tjenestegjør eller har tjenestegjort i internasjonale operasjoner. Dette er et viktig bidrag i forhold til personell som kan utsettes for en ekstraordinær belastning i tjeneste.

Vi er enig i viktigheten av medisinsk oppfølging av personell etter tjenestegjøring i internasjonale operasjoner ved behov. Vi mener at uttrykket *medisinsk* bør inn i forskriftens hovedbestemmelse, bl.a. for å inkludere tilfeller der helsepersonell blir smittet av alvorlige sykdommer som følge av tjenestegjøring i utlandet. Det vil i slike tilfeller, etter Legeforeningens oppfatning, være like viktig for helsepersonell å ha et tilbud om tilstrekkelig medisinsk oppfølging. Det foreslås derfor at forskriftens § 4, 1 ledd skal lyde slik: *Forsvaret har plikt til å tilby nødvendig medisinsk oppfølging i ett år etter endt tjeneste, som følge av tjenestegjøring i utenlandske operasjoner.*

Legeforeningen mener det i denne sammenhengen er et viktig virkemiddel å stille krav om at Forsvaret sørger for tilstrekkelige helsemessige utredninger, slik man legger opp til i forskriftens § 4, 3 ledd. Dette vil også være en forutsetning for å legge grunnlaget for en riktig medisinsk behandling. Legeforeningen vil derfor stille spørsmål om man i forskriften også burde sette en konkret oppfølgingsfrist for Forsvaret, slik at innholdet i oppfølgingsplikten- og rettigheten blir ytterligere konkretisert.

Legeforeningen etterlyser en grundigere faglig beskrivelse av *innholdet* i den medisinske oppfølgingen.

Foreningen ser positivt på at det i tillegg etableres en *særskilt kompensasjonsordning* for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner, jf. *forskrift om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner*. Denne type skader er i henhold til eksisterende yrkesskadeforsikringslov vanskelig å få erstatning for, til tross for at skadelidte kan dokumentere at han har lidt et økonomisk tap som følge av belastningsskadene. Årsaken til dette er bl.a. at skadelidte ofte ikke kan vise til en eller flere konkrete hendelser som årsak til skaden ("arbeidsulykke"), slik det er krav om etter bl.a. yrkesskadeforsikringsloven.

Legeforeningen mener det er et viktig signal at psykiske belastningsskader som oppstår *over tid* tas på alvor, og ønsker derfor å støtte opp om den foreslåtte kompensasjonsordningen.

Legeforeningen er opptatt av forebyggende tiltak, og å bl.a. sikre at oppfølgingsplikten blir fulgt opp. Det bør også vurderes eventuelle sanksjoner for de som ikke følger opp sitt ansvar knyttet til dette.

Det bemerkes også her at det kan tenkes tilfeller hvor helsepersonell er blitt smittet av en alvorlig sykdom i forbindelse med tjenestegjøring i utlandet, og hvor dette fører til varige skader og ervervsuførhet. Også disse skadelidte kan ha et berettiget erstatningsbehov, men kan oppleve betydelige vanskeligheter med å få tilkjent yrkesskadeerstatning, da det bl.a. kan være vanskelig å diagnostisere sykdommen samt å fastslå når denne inntraff. Departementet bør derfor vurdere om også disse typer skader eller sykdommer bør inkluderes i forskriftens § 3.

Departementet forslår i forskrift om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner § 10 at utgifter til erklæring fra medisinsk spesialist dekkes "*i den utstrekning skadelidte kan dokumentere varig psykisk belastningsskade og tjeneste i internasjonal operasjon*". Bestemmelsen legger dokumentasjonsansvaret på den skadelidte. Dette er uheldig, da det kan være kostbart å få foretatt en sakkyndig medisinsk utredning. Forskriften bør etablere en rett til å få gjennomført en objektiv og grundig medisinsk vurdering for Forsvarets regning. Det er viktig for legitimiteten til vurderingene at de som utgangspunkt foretas av sakkyndige utenfor Forsvarets organisasjon. På denne måten vil man sikre en grundig medisinsk vurdering, og et forsvarlig og godt grunnlag for avgjørelsen av om det skal tilkjennes erstatning eller ikke.

Med hilsen
Den norske legeforening

Geir Riise
Generalsekretær

Anne Kjersti Befring
Direktør
Forhandlings- og helserettsavdelingen

Saksbehandler: Synne Bjørvik Staalen